

*О.В. Москаленко, Харківський інститут банківської справи Університету
банківської справи НБУ*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДЖЕРЕЛ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Останнім часом надзвичайно зросла актуальність вивчення проблем, пов'язаних з інвестуванням розвитку української економіки. У III кварталі 2009 р. Держкомстат зафіксував двократне (до 432 млн. дол.) прискорення відтоку прямих інвестицій з України. За I-III квартали 2009 р. в Україну надійшло 3,95 млрд. дол. прямих іноземних інвестицій, що становить всього 46,3 % від показників аналогічного періоду 2008 р.

Опитування керівництва інвестиційних компаній, що проведене в жовтні дослідницьким центром SEOLA Group, показало значне погіршення інвестиційного клімату в Україні. За його даними 69 % керівників інвестиційних компаній не збираються найближчого часу вивчати питання інвестування в економіку країни. При цьому 34 % іноземних інвестиційних компаній, які вже працюють у країні, збираються піти з України, а 26 % – заморозити свої проекти.

Розвиток економіки країни, вихід з фінансової кризи можливі лише за умов розвитку реального сектора економіки, який, у свою чергу, безпосередньо залежить від належного фінансування інвестиційних проектів і програм. За сучасних умов одним із головних джерел такого фінансування мають стати внутрішні ресурси країни.

За даними Держкомстату, в 2009 р. 63,3 % інвестицій в основний капітал було здійснено за рахунок власних коштів підприємств та організацій, на відміну від 2008 р., де цей показник становив 56,7 %. Другим за обсягами джерелом фінансування є банківський кредит – 14,2 %.

За умов обмеженості довгострокових ресурсів окремих банків фінансування інвестиційних проектів стає майже неможливим. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми може стати об'єднання наявних ресурсів за допомогою створення в країні банківського ринку інвестиційних проектів.

Розробка принципів і механізму функціонування цього ринку є темою подальших розробок і потребує ґрунтовних досліджень. Та вже зараз зрозуміло, що створення ринку інвестиційних проектів значно розширює можливості українських банків через акумулювання та ефективне використання наявних ресурсів під час кредитування масштабних інвестиційних проектів, які потребують великих кредитів і розподілу ризиків між банками.

Надаючи довгострокові кредити для реалізації інвестиційних проектів, банки сприяють розвитку регіону, який обслуговують. Це, безумовно, впливає на підвищення ефективності діяльності економічної системи в цілому, чим опосередковано збільшує джерела формування нових інвестиційних ресурсів для банківської системи.

Звичайно, що профінансувати всі, навіть достатньо ефективні проекти за рахунок внутрішніх ресурсів країни неможливо. Та якщо докласти зусиль для якомога ефективнішого та доцільнішого використання цих ресурсів, можна сформулювати висхідні тенденції соціально-економічного розвитку національного господарського комплексу, які є запорукою не тільки економічної, але й політичної незалежності.

Москаленко, О.В. Концептуальні засади формування джерел інвестиційних ресурсів [Текст] / О.В. Москаленко // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (27-28 травня 2010 р.) : у 2-х т.– Суми : УАБС НБУ, 2010. - Т. 2. - С. 126-127.